

HUMPPILAN KUNNAN ESIOPETUKSEN LUKUVUOSISUUNNITELMA 2021-2022

1. ESIOPETUKSEN TOIMINTAKULTTUURI JA TOIMINNALLISET TAVOITTEET	2
2. ESIOPETUKSEN JÄRJESTÄMINEN	2
ESIOPETUSPAIKAT	2
AJANKOHDAT JA TUNTIMÄÄRÄ	3
3. ESIOPETUKSEN TYÖN ORGANISOINTI	3
TAVOITTEET JA PAINOPISTEALUEET	3
TAPAHTUMAT JA RETKET	3
ESIOPETUKSEN VUOSIKELLO	4
YHTEISTYÖTAHOT	7
ESIOPETUSKULJETUKSET	7
JOHTAMISTOIMINTA	8
4. OPPIMISEN EHEYTTÄMINEN JA MONIALAISET OPPIMISKOKONAISUUDET	8
ILMAISUN MONET MUODOT	8
KIELEN RIKAS MAAILMA	8
MINÄ JA MEIDÄN YHTEISÖMME	9
TUTKIN JA TOIMIN YMPÄRISTÖSSÄNI	9
KASVAN JA KEHITYN	9
5. LAAJA-ALAISEN OSAAMISEN PAIKALLISET PAINOTUKSET	10
6. OSALLISTAMINEN	10
LASTEN OSALLISTAMINEN	10
HUOLTAJIEN OSALLISTAMINEN	11
YHTEISTYÖTAHOJEN OSALLISTAMINEN	11
7. OPPILASHUOLTO, HYVINVOINTI JA TURVALLISUUS	11
KASVUN JA OPPIMISEN TUKI	11
OPPILASHUOLTORYHMÄT	12
SUUNNITELMA LASTEN SUOJAAMISEKSI VÄKIVALLALTA, KIUUSAAMISELTA JA HÄIRINNÄLTÄ	12
ESIOPETUSYKSIKÖN SÄÄNNÖT	12
SUUNNITELMA TURVALLISUUSUUNNITELMAN YLLÄPITÄMISEKSI	12
8. ARVIOINTITOIMINTA	12

1. ESIOPETUKSEN TOIMINTAKULTTUURI JA TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Esiopetuksen toimintakulttuuria ohjaavat esiopetusta koskevat säädökset sekä opetussuunnitelman perusteissa ja paikallisissa suunnitelmissa määritellyt arvot, oppimiskäsitys sekä esiopetusta koskevat tavoitteet. Myös johtamisrakenteet ja käytännöt, henkilöstön ammattitaito sekä käytettävissä olevat tilat, välineet ja materiaalit vaikuttavat toimintakulttuuriin.

Humppilan esikoulun paikallinen lukuvuosisuunnitelma laaditaan opetushallituksen esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 ja seudullisen esiopetussuunnitelman 2016 pohjalta.

Toimintakulttuuria kehitetään mm. henkilöstön ja lasten osallistumisella ja sitoutumisella yhteisiin toimintatapoihin, kokeilemalla erilaisia työtapoja ja uusia ratkaisuja oppimisympäristöihin sekä kehittämällä ammatillista osaamista. Pyrimme siihen, että säännöllinen itsearviointi on luonteva osa esiopetuksen arkea. Lapsella on oikeus ilmaista itseään, mielipiteitään ja ajatuksiaan sekä tulla ymmärretyksi niillä ilmaisun keinoilla joita hänellä on. Jokaisella lapsella on oikeus hyvään opetukseen, huolenpitoon ja kannustavaan palautteeseen. Lapsella on oikeus leikkiä, oppia leikkien ja iloita oppimastaan sekä rakentaa käsitystä itsestään, identiteetistään ja maailmasta omien lähtökohtiensa mukaisesti.

Oppimisympäristönä ovat luonto -liikuntaesikoulun tilat päiväkotia Päivänpaisteessa (Humppilantie 32) sekä metsä. Esikoulussa kiinnitetään huomiota myös sosiaaliseen ympäristöön: myönteiseen vuorovaikutukseen, kannustavaan ja turvalliseen ympäristöön sekä kiusaamisen ehkäisyyn ja siihen puuttumiseen.

Toiminnan suunnittelussa huomioidaan lasten mielenkiinnonkohteet ja huomioidaan erilaiset oppimistavat. Havainnointi ja haastattelut sekä oppimisen ja toiminnan arviointi ovat osa esiopetuksen toimintaa. Lapset osallistuvat toiminnan suunnitteluun myös itse. Esiopetuskirjana Humppilassa on käytössä Seikkailujen eskari, joka pohjautuu uuteen esiopetussuunnitelmaan. Oppimisen lähtökohtana ovat lasten aiemmat kokemukset, heidän mielenkiinnon kohteensa ja osaamisensa.

2. ESIOPETUKSEN JÄRJESTÄMINEN

Esiopetuspaikat

Esiopetusta annetaan päiväkotia Päivänpaisteessa ja sen lähiympäristön luontoa ja metsää sekä muita oppimisympäristöjä hyödyntäen. Syksyllä 2020 ja keväällä 2021 on yksi esiopetusryhmä, jossa on 22 esikoululaista. Lisäksi esiopetusryhmässä järjestetään esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus ennen esiopetuksen alkua ja sen jälkeen.

Ajankohdat ja tuntimäärä

Esiopetusta annetaan lukuvuoden 2020-2021 aikana yhteensä 720 tuntia, 180 työpäivää.

Syyslukukausi 11.8 – 17.12.2021, 87 pvä (348h, 87 työpäivää)
syysloma 18.10 – 22.10.2021

Kevätlukukausi 10.1 – 31.5.2022, 93 pvä (372h, 93 työpäivää)
talviloma 28.2 – 4.3.2022
pe 27.5.2022 vapaa (helatorstain jälkeen)

3. ESIOPETUKSEN TYÖN ORGANISOINTI

Tavoitteet ja painopistealueet

Esiopetus on suunnitelmallista ja tavoitteellista toimintaa. Sen tavoitteena on edistää lasten kehitys- ja oppimisedellytyksiä sekä vahvistaa lasten sosiaalisia taitoja ja tervettä itsetuntoa leikin ja myönteisten oppimiskokemusten avulla.

Esiopetus toteutetaan yhteistyössä huoltajien kanssa, jolloin yksilölliset tavoitteet tukevat lapsen kasvua ja oppimista. Esiopetuksessa havainnoidaan ja tuetaan lapsen fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista kehitystä sekä hänen tietojen ja taitojen kehittymistä. Tavoitteena on lapsen minäkäsityksen vahvistaminen arvostavan vuorovaikutuksen, monipuolisten oppimiskokemusten ja kannustavan palautteen avulla. Lapsi asettaa itselleen esikoulun alussa tavoitteita ja säännöllisin väliajoin lapsen kanssa palataan tavoitteiden edistymiseen.

Tapahtumat ja retket

- monipuoliset luontoretket ympäri vuoden
- yhteistyö ikäihmisten kanssa (esim. joulutervehdys, yhteistä toimintaa)

Syksy:

- Suomen luonnon päivä 28.8
- päiväkodin yhteiset lauluhetket sisällä ja ulkona
- sadonkorjuujuhlat
- Lokakuu:
- sadun päivä, lastenkirjallisuuden teemapäivä
- YK:n päivä
- isovanhempien/tärkeän ihmisen päivä
- Marraskuu:
- ruotsalaisuuden päivä
- isänpäivä
- lasten oikeuksien päivän juhlat, naamiaiset
- koko päiväkodin yhteiset pikkujoulut
- Joulukuu:
- askartelut
- itsenäisyyspäivän vietto
- Lucia-neito kulkue
- joululeffa kunnantalolla
- joulukirkko

Kevät:

- ärrä kerho
- talviurheilu; hiihto ja luistelu
- Runebergin päivää 5.2 vietetään leipomalla Runebergin torttuja ja järjestetään Fredrikan kahvila, jossa lapset nauttivat torttuja ja mehua
- varhaiskasvatuspäivä
- 112 päivä, paloauto?
- laskiaistapahtuma
- pääsiäiskirkko
- luonnon kevätseurantaretket
- pihaseikkailutapahtuma perheille
- viskareitten tutustuminen eskariin keväällä
- kouluun tutustuminen, 6-vuotiaat
- äitienpäivä
- kevätjuhlat
- pyöräretki, 6 -vuotiaat
- kouluun siunaaminen , 6- vuotiaat

Esiopetuksen ja alkuopetuksen yhteistyön vuosikello

ESIOPETUSLASTA/RYHMÄÄ KOSKEVAT ASIAT HUMPPILASSA	DOKUMENTTI	KUKA VASTUUSSA
ELOKUU <ul style="list-style-type: none"> - esiopetus alkaa - havainnointi, alkukartoitukset alkavat (lukimat, alkukartoitustehtävistö) - vanhempainillat - elokuun lopussa suunnitellaan esiopetuksen ja koulun yhteisiä tapahtumia - varhaiskasvatuksen ja koulun erityisopettajien yhteinen suunnittelu 	havainnointilomake, lukimat ja kielellinen kartoitus kutsu vanhempainiltaan	lastenhoitaja esiopettaja esiopettajat
SYYSKUU <ul style="list-style-type: none"> - laaditaan esiopetuksen lukuvuosisuunnitelma - alkukartoitukset jatkuvat - KTP - lisäarvioinnit tarvittaessa 	Esiopetuksen lukuvuosisuunnitelma kirjatut havainnot ja lapsen tuotos	varhaiskasvatusjohtaja ja esiopettaja esiopettajat
LOKAKUU <ul style="list-style-type: none"> - Lapsen esiopetuksen suunnitelmakeskustelut vanhempien kanssa pidetty syyslomaan mennessä - palaute alkuopettajilta esiopettajille 	LEOPS liitteinen kevään tiedonsiirtolomake keskustelun pohjana	esiopettajat ensimmäisen luokan opettaja kokoonkutsujana

- HOJKS		esiopettajat
MARRASKUU <ul style="list-style-type: none"> - yleisen ja tehostetun tuen riittävyyden arviointi - kouluvalmiuksien puheeksi ottaminen vanhempien kanssa - koululla eskarien tutustuminen yksi päivä klo 9-13 	havainnointilomake	esiopettajat
JOULUKUU <ul style="list-style-type: none"> - 17.12 mennessä väliarviointia tarpeen vaatiessa 	havainnointilomake	esiopettajat
TAMMIKUU <ul style="list-style-type: none"> - tulevien 1.luokkalaisten vanh. illan suunnittelu ja kevään tapahtumien suunnittelu koulun alkuopettajat ja esiopettajat 	vastuunjako vanhempainilta varten tehdään kutsu	kokoon kutsujana vastaava varhaiskasvatuksen opettaja, läsnä vanhempainillassa: toisen luokan opettaja, varhaiskasvatusjohtaja, koulupsykologi, kouluterveydenhoitaja, erityisopettaja, kuraattori, esiopettajat
HELMIKUU <ul style="list-style-type: none"> - 1.2 mennessä väliarviointi, niille joille tarpeen 	havainnointilomake	esiopettaja
MAALISKUU <ul style="list-style-type: none"> - syksyllä koulunsa aloittavien lasten vanhempainilta koululla - kouluun ilmoittautuminen ennen hiihtolomaa koululla - tarvittaessa psykologiset yksilötutkimukset - kevätarvioinnit alkavat (lukimat, sanat paloiksi) 	lehti-ilmoitus Forssan lehdessä yhteenveto tutkimuksista lapsen tehtävät	katso edellä vastaava varhaiskasvatuksen opettaja koulupsykologi esiopettaja
HUHTIKUU <ul style="list-style-type: none"> - KTP, arvioinnit jatkuvat - lapsen itsearviointi - kevätarviointikeskustelut alkavat 	lapsen tehtävät LEOPS	esiopettajat esiopettajat

- kouluun tutustuminen; 3-4 päivää niin, että eskarit ovat koululla koko päivän		koulun opettajat ja esiopettajat
TOUKOKUU		
- 7.5 mennessä LEOPS-keskustelu vanhempien ja lapsen kanssa	kevätarvioinnit LEOPS	esiopettajat
- tiedonsiirto kouluun	tiedonsiirtokaavake	esiopettajat
- esiopetuksen arviointi	esiopetuksen toimintasuunnitelma	vastaava varhaiskasvatuksen opettaja, varhaiskasvatuksen johtaja, esiopettaja

kokeilu esiopetuksen vuosikello

ESIOPETUSLASTA/RYHMÄÄ KOSKEVAT ASIAT HUMPPILASSA	DOKUMENTTI	KUKA VASTUUSSA
ELOKUU		
- esiopetus alkaa		
- havainnointi, alkukartoitukset alkavat (alkukartoitustehtävistö)	matemaattinen ja kielellinen kartoitus	lastenhoitaja esiopettaja
- vanhempainilta	kutsu vanhempainiltaan	esiopettaja
SYYSKUU		
- alkukartoitukset jatkuvat	kirjatut havainnot ja lapsen tuotos	esiopettaja
- KTP tai muu ohjeista piirtäminen		
- lisäarviointit tarvittaessa		
LOKAKUU		
- Lapsen esiopetuksen suunnitelmakeskustelut vanhempien kanssa pidetty syyslomaan mennessä	LEOPS liitteinen	esiopettaja
- HOJKS	kevään tiedonsiirtolomake keskustelun pohjana	esiopettaja
MARRASKUU		
- yleisen ja tehostetun tuen riittävyyden arviointi	havainnointilomake	esiopettaja
JOULUKUU		
- 17.12 mennessä väliarviointia tarpeen vaatiessa	havainnointilomake	esiopettaja

TAMMIKUU		
HELMIKUU - 1.2 mennessä väliarviointi, niille joille tarpeen	havainnointilomake	esiopettaja
MAALISKUU - tarvittaessa psykologiset yksilötutkimukset - kevätarvioinnit alkavat (matematiikka, kieli)	yhteenveto tutkimuksista lapsen tehtävät	neuvolapsykologi esiopettaja
HUHTIKUU - KTP, arvioinnit jatkuvat - lapsen itsearviointi - kevätarviointikeskustelut alkavat	lapsen tehtävät LEOPS	esiopettajat esiopettajat
TOUKOKUU - 7.5 mennessä LEOPS-keskustelu vanhempien ja lapsen kanssa - esiopetuksen arviointi	kevätarvioinnit LEOPS esiopetuksen toimintasuunnitelma	esiopettaja esiopettaja vastaava varhaiskasvatuksen opettaja, varhaiskasvatuksen johtaja, esiopettaja

Yhteistyötahot

Huoltajat: Huoltajien kanssa yhteistyö perustuu aktiiviseen yhteydenpitoon ja avoimuuteen. Esiopetuksessa pääasiallinen tiedostuskanava on Wilma. Peda.netistä löytyy valokuvia toiminnasta ja jokaisella lapsella on myös oma henkilökohtainen kansio, jossa on lapsen omia juttuja ja tehtäviä.

Huoltajien kanssa keskustellaan lapsen esiopetussuunnitelmaa laadittaessa syksyllä ja keväällä palataan lapsen esiopetussuunnitelmaan ja keskustellaan ennen koulunsiirtopalaveria lapsen asioista. Lapsi on keskustelussa osan aikaa mukana. Vanhempien kanssa keskustellaan tarpeen mukaan useamminkin vuoden aikana.

Muut yhteistyö tahot: Muita keskeisiä yhteistyö tahoja ovat neuvola, koulupsykologi, koulun erityisopettaja, seurakunta, koulukuraattori ja lasten omat terapeutit.

Lukuvuoden aikana teemme yhteistyötä myös esim. koulun, hammashoitajan, kirjaston ja palokunnan kanssa.

Esiopetuskuljetukset

Esiopetukseen ilmoittautumisessa haetaan myös kuljetusta. Esiopetuskuljetusten järjestäminen tapahtuu sivistyslautakunnan antaman ohjeistuksen mukaisesti. Kuljetuspäätökset tekee rehtori.

Johtamistoiminta

Humppilan kunnassa varhaiskasvatusta johtaa varhaiskasvatusjohtaja.

Esiopetuksessa varhaiskasvatuksen opettaja, jolla esiopetuspätevyys, vastaa esikoulun toiminnasta ja suunnittelusta. Varhaiskasvatuksen opettajalla on myös pedagoginen vastuu toiminnasta.

4. OPPIMISEN EHEYTTÄMINEN JA MONIALAISET OPPIMISKOKONAISUUDET

Toimintakauden 2020-2021 kantavana teemana on kansainvälisyys ja kulttuuri. Lisäksi toiminnassa otetaan keskeisesti huomioon lasten mielenkiinnon kohteet ja toimintaa mukautetaan ja suunnitellaan niiden perusteella.

Ilmaisun monet muodot

Lasten oppimisedellytykset, sosiaaliset taidot ja myönteinen minäkuva vahvistuvat, kun he saavat valmiuksia ympäröivän maailman jäsentämiseen. Nämä valmiudet kehittyvät, kun lapset tutkivat, tulkitsevat ja ilmaisevat itseään erilaisia ilmaisun taitoja harjoittelemalla. Harjoittelu tukee myös lasten keskittymiskyvyn ja itsesäätelytaitojen kehittymistä. Esiopetuksen tehtävä on kehittää lasten ilmaisua **musiikillisen, kuvataiteellisen, käsitöiden sekä suullisen ja kehollisen ilmaisun** perustaitoja harjoittelemalla. Kulttuurin ja ilmaisun eri muotoihin tutustuminen vahvistaa lasten osallistumisen ja vaikutusvaikutuksen taitoja sekä monilukutaidon kehittymistä. Eri ilmaisumuotojen käyttö esiopetuksen arjessa ja juhlissa tarjoaa mahdollisuuksia tuoda esille kulttuurista monimuotoisuutta ja iloita siitä.

Kielen rikas maailma

Kieli on lapsille sekä oppimisen kohde että väline. Esiopetusiässä kielestä tulee yhä vahvemmin lasten ajattelun, ilmaisun ja vuorovaikutuksen väline, jonka avulla he jäsentävät arkeaan ja rakentavat maailmankuvaansa. Esiopetuksen tehtävä on tukea lasten **kielallisten taitojen** kehitystä kokonaisvaltaisesta kielen merkityksen hahmottamisesta kohti yksityiskohtaisempaa kielen rakenteiden ja muodon havaitsemista. Keskeistä on vahvistaa lasten kiinnostusta ja uteliaisuutta puhuttua kieltä sekä lukemista ja kirjoittamista kohtaan. Kielellinen mallintaminen ja runsas myönteinen palaute ovat tärkeitä oppimiselle. Erilaisten viestien tulkitseminen ja tuottaminen suullisesti ja viestinnän välineitä käyttäen ovat osa vähitellen kehittyvää

monilukutaitoa sekä tieto- ja viestintäteknologista laaja-alaista osaamista. Esiopetuksessa lasten kielellisen ja kulttuurisen taustan monimuotoisuus tunnustetaan, sitä kunnioitetaan ja sen jatkuvuutta tuetaan. Eri kielten havainnointi tukee lasten kielitietoisuutta sekä kulttuuriseen osaamiseen ja vuorovaikutukseen liittyvän laaja-alaisen osaamisen kehittymistä. Esiopetuksessa toteutetaan kielirikasteista esiopetusta painottuen englannin kieleen.

Minä ja meidän yhteisömme

Lasten elinpiiri laajenee heidän kasvaessaan. Kodin perinteiden, toimintamallien, arvojen ja katsomusten lisäksi lapset kohtaavat toisenlaisia tapoja ajatella ja toimia. Esiopetuksen tehtävä on vahvistaa lasten valmiuksia ymmärtää yhteiskunnan monimuotoisuutta ja toimia siinä. Aihetta lähestytään historiallisesta ja yhteiskunnallisesta sekä etiikan ja katsomusten näkökulmista. Lähiyhteisön menneisyyttä sekä ajankohtaisia asioita pohtimalla suunnataan lasten mielenkiintoa yhteiskunnallisiin asioihin. Arjen eettisten valintojen pohdinta sekä omien tunnetaitojen kehittäminen ja rakentavan käyttäytymisen harjoittelu vahvistavat lasten vuorovaikutustaitoja. Tutustuminen lähiyhteisön tapoihin sekä uskontoihin ja muihin katsomuksiin yhdessä kokonaisuuden muiden tavoitteiden kanssa tukee lasten kulttuurisen osaamisen ja vuorovaikutustaitojen kehittymistä sekä ajatteluun ja oppimiseen liittyvää laaja-alaista osaamista. Opetuksessa toimitaan yhteistyössä huoltajien kanssa kunkin perheen taustaa, katsomuksia ja arvoja kuullen.

Tutkin ja toimin ympäristössäni

Lasten toimintaympäristö - lähiluonto ja rakennettu ympäristö sekä muut esiopetuksen oppimisympäristöt - tarjoavat runsaasti aineksia lasten oppimiselle. Erytisen tärkeää opetuksen liittäminen lasten kokemusmaailmaan ja heidän toimintaympäristöönsä on **matemaattisten taitojen** opettelussa sekä **teknologia- ja ympäristökasvatusten** toteuttamisessa. Toimintaympäristöön liittyvät havainnot, kokemukset ja tiedot, niiden jäsentäminen ja kuvaaminen auttavat lapsia kehittymään ajattelijoina ja oppijoina. Kehittyvä taito nimetä asioita sekä ymmärtää ja käyttää erilaisia käsitteitä edistää lasten monilukutaitoa. Esiopetuksen tehtävänä on tukea lasten matemaattisen ajattelun kehittymistä ja kiinnostusta matematiikkaan. Tehtävänä on myös vahvistaa lasten luonnontuntemusta ja luontosuhdetta sekä tutustua arjen teknologiaan. Esiopetuksessa tutustutaan tutkivaan oppimiseen havainnoimalla ja tutkimalla ympäristöä sekä kokeilemalla ja pääättelemällä.

Kasvan ja kehityn

Itsestä huolehtiminen ja siihen liittyvät arjen taidot ovat osa esiopetuksen tavoitteena olevaa laaja-alaista osaamista. Kehittyäkseen tällä osaamisen alueella lapset tarvitsevat kokemuksia, tietoja ja pohdintaa, joiden pohjalta heidän arvostuksensa ja taitonsa voivat vähitellen kehittyä. Esiopetuksessa tehtävää lähestytään liikunnan, ruuan, kuluttajuuden, terveyden sekä turvallisuuden näkökulmista. Esiopetuksen tehtävänä on luoda pohjaa terveyttä ja hyvinvointia arvostavalle ja liikunnalliselle elämäntavalle sekä kehittää lasten terveysosaamista ja turvataitoja. Lisäksi tehtävänä on edistää kestävään elämäntapaan kuuluvia ruoka-, kulutus- ja puhtaustottumuksia.

5. LAAJA-ALAISEN OSAAMISEN PAIKALLISET PAINOTUKSET

Laaja-alaisella osaamisella tarkoitetaan tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon muodostamaa kokonaisuutta. Osaaminen tarkoittaa myös kykyä käyttää tietoja ja taitoja tilanteen edellyttämällä tavalla. Laaja-alaisen osaamisen kehittyminen alkaa varhaislapsuudessa ja jatkuu läpi elämän. Se vahvistuu vähitellen oppimisen polun aikana eri tiedon- ja taidonaloihin liittyvässä opiskelussa sekä arjen toiminnassa ja vuorovaikutuksessa.

Vuorovaikutustaidoilla sekä kyvyllä ilmaista itseään ja ymmärtää muita on tärkeä merkitys yksilön toimintakyvylle ja hyvinvoinnille kulttuurisesti monimuotoisessa maailmassa. Taito kuunnella, tunnistaa ja ymmärtää eri näkemyksiä kuuluu hyvään vuorovaikutukseen ja kulttuuriseen osaamiseen.

Itsestä huolehtiminen, terveyteen ja turvallisuuteen sekä arjen teknologian hallintaan liittyvät taidot ovat tärkeitä kaikille. Kyse on yksilön hyvinvoinnista sekä kestäväan elämäntapaan sitoutumisesta.

Monilukutaito sisältää erilaisia lukutaitoja, kuten peruslukutaidon, numeerisen lukutaidon, kвалlukutaidon ja medialukutaidon. Monilukutaitoon liittyy laaja tekstikäsitelmä, jonka mukaan tekstit voivat olla muun muassa kirjoitettuja, puhuttuja, audiovisuaalisia tai digitaalisia.

Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen on tärkeä kansalaistaito. Sitä tarvitaan lasten ja perheiden arjessa, ihmisten välisessä vuorovaikutuksessa ja yhteiskunnallisessa osallistumisessa. Se on osa monilukutaitoa sekä media- ja opiskelutaitoja, joita tarvitaan opiskelussa ja työelämässä. Esiopetuksen tehtävä on kotien rinnalla edistää lasten tieto- ja viestintäteknologista osaamista.

Aktiivinen ja vastuullinen osallistuminen ja vaikuttaminen luovat perustaa demokraattiselle ja kestäväälle tulevaisuudelle. Tämä edellyttää yksilöltä taitoa ja halua osallistua yhteisön toimintaan sekä luottamusta omiin vaikutusmahdollisuuksiinsa. Lasten oikeuksiin kuuluvat kuulluksi tuleminen ja osallisuus omaan elämäänsä vaikuttavissa asioissa.

6. OSALLISTAMINEN

Lasten osallistaminen

Esiopetuksen toimintaa suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan yhdessä lasten, esiopetuksen henkilöstön ja huoltajien kanssa. Kun lapset ovat mukana vaikuttamassa, he oppivat samalla hahmottamaan yhteisten sääntöjen, sopimusten ja luottamuksen merkitystä. Lasten arvostava kohtaaminen, heidän ajatustensa kuunteleminen ja yhdessä toisten lasten ja aikuisten kanssa toimiminen vahvistavat lasten osallistumisen ja vaikuttamisen taitoja. Lapsia kannustetaan auttamaan toisia ja pyytämään tarvittaessa apua. Lasten on tärkeä saada kokea ja tietää, että he lapsina ovat oikeutettuja aikuisten apuun ja suojeluun.

Huoltajien osallistaminen

Huoltajien kanssa tehdään yhteistyötä pääasiassa päivittäin, kuljetusoppilaiden osalta yhteistyö on vähäisempää, mutta aktiivista kuitenkin. Huoltajien kanssa keskustellaan erikseen sovitusti vähintään kaksi kertaa lukuvuoden aikana: syyslomaan mennessä on vanhempien kanssa käyty esiopetussuunnitelmakeskustelu (LEOPS) ja ennen kevään siirtopalaveria, jossa tiedot esikoulusta siirretään kouluun. Huoltajat voivat halutessaan tulla esim. kertomaan ammatistaan lapsille tai muuten osallistumaan esiopetuksen toimintaan. Pidämme ilta-aikaan perheillan syksyllä ja keväällä, jotta perheillä olisi mahdollisuus tutustua työntekijöihin ja toisiinsa vähän vapaamuotoisemmassa tilaisuudessa.

Eskarivuoden puolivälissä ja päättyessä vanhemmat täyttävät arviointikaavakkeen ja antavat palautetta kirjallisesti esiopetuksesta.

Yhteistyötahojen osallistaminen

Pyydämme yhteistyötahoja tarvittaessa eskariin kertomaan asioita tai avuksi esim. jos lapsella on erityistarpeita.

7. OPPILASHUOLTO, HYVINVOINTI JA TURVALLISUUS

Kasvun ja oppimisen tuki

Tuen kolme tasoa ovat yleinen, tehostettu ja erityinen tuki. Lapsi voi saada kerrallaan vain yhden tasoista tukea. Kasvun ja oppimisen tuen järjestämisen lähtökohtana ovat kunkin lapsen ja lapsiryhmän vahvuudet sekä oppimis- ja kehittymistarpeet. Kasvun ja oppimisen tukeminen merkitsee yhteisöllisiä ja oppimisympäristöön liittyviä ratkaisuja sekä lapsen yksilöllisiin tarpeisiin vastaamista.

Yleinen tuki on ensimmäinen keino vastata lapsen tuen tarpeeseen. Lapsella on oikeus riittävään oppimisen tukeen heti tuen tarpeen ilmetessä.

Lapselle, joka tarvitsee säännöllistä tukea tai samanaikaisesti useita tukimuotoja, on pedagogiseen arvioon perustuen annettava tehostettua tukea hänelle laaditun oppimissuunnitelman mukaisesti. Tehostettu tuki on yleistä tukea säännöllisempää ja suunnitelmallisempaa ja se sisältää mahdollisesti useita tukimuotoja.

Erityistä tukea annetaan niille lapsille, joiden kasvun, kehityksen tai oppimisen tavoitteiden saavuttaminen ei toteudu riittävästi muuten. Lapsen edellytykset ovat voineet heikentyä esimerkiksi vamman tai vakavan sairauden vuoksi. Erityisen tuen tehtävänä on antaa lapselle kokonaisvaltaista ja suunnitelmallista kasvun ja oppimisen tukea sekä edistää hänen oppimisedellytyksiään. Ennen erityistä tukea koskevan päätöksen tekemistä esiopetuksen järjestäjän on tehtävä lapsesta pedagoginen selvitys. Erityisen tuen päätös voidaan tehdä ilman sitä edeltävää pedagogista selvitystä ja oppimisen tehostetun tuen antamista, jos psykologisen tai lääketieteellisen arvion perusteella ilmenee, että lapsen opetusta ei vamman, sairauden, kehityksessä viivästyksen tai tunne-elämän häiriön taikka muun vastaavan erityisen syyn vuoksi voida antaa muuten.

Oppilashuoltoryhmät

Oppilashuollon ohjausryhmä vastaa opetuksen järjestäjäkohtaisen oppilashuollon yleisestä suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista. Sille asetetut tehtävät voi hoitaa myös muu tehtävään soveltuva ryhmä. Ohjausryhmä voi olla myös kahden tai useamman opetuksen järjestäjän yhteinen. Sama ryhmä voi olla myös useamman koulutusmuodon, kuten esi- ja perusopetuksen, yhteinen.

Yksikkökohtainen oppilashuoltoryhmä vastaa esiopetuksen oppilashuollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista. Jos esiopetus järjestetään koulun yhteydessä, voi koulukohtainen oppilashuoltoryhmä toimia myös esiopetuksen oppilashuoltoryhmänä. Ryhmää johtaa opetuksen järjestäjän nimeämä edustaja. Opetuksen järjestäjä ja oppilashuollon palveluja tuottavat tahot päättävät yhdessä ryhmän kokoonpanosta, tehtävistä ja toimintatavoista. Oppilashuoltoryhmä voi tarvittaessa kuulla asiantuntijoita. Ryhmän keskeinen tehtävä on yhteisön hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistäminen sekä muun yhteisöllisen oppilashuollon toteuttaminen ja kehittäminen.

Asiantuntijaryhmä kootaan yksittäisen lapsen tai lapsiryhmän tuen tarpeen selvittämiseksi ja oppilashuollon palvelujen järjestämiseksi. Ryhmän kokoo se esiopetushenkilöstön tai oppilashuollon palveluiden edustaja, jolle asia työtehtävien perusteella kuuluu. Ryhmän monialainen kokoonpano perustuu tapauskohtaiseen harkintaan ja käsiteltävään asiaan. Ryhmä nimeää keskuudestaan vastuuhenkilön. Asiantuntijoiden nimeäminen ryhmän jäseniksi ja muiden yhteistyötahojen tai lapsen läheisten osallistuminen ryhmän työskentelyyn edellyttää huoltajan suostumusta.

Suunnitelma lasten suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Humppilan varhaiskasvatuksen kiusaamisen ehkäisemissuunnitelma on päivitetty toukokuussa 2020

Esiopetusyksikön säännöt

Lukuvuoden alussa esiopetusryhmässä laaditaan lasten kanssa säännöt sekä sisätiloihin että pihalle. Kasvatushenkilöstö käy läpi omat työyhteisön pelisäännöt vuosittain.

Suunnitelma turvallisuussuunnitelman ylläpitämiseksi

Turvallisuussuunnitelma käydään läpi toimintakausittain yhteisessä palaverissa. Lasten kanssa turvallisuuteen liittyvistä asioista keskustellaan lähes viikoittain esim. liikenteessä liikuttaessa. 112 päivää eskarissa vietetään myös turvallisuus asioiden parissa.

8. ARVIOINTITOIMINTA

Lukuvuoden työn ja tavoitteiden toteutumisen arviointi

Eskarilaiset:

- omat tavoitteet, niiden arviointi
- erilaiset taitojen kartoitukset
- työntekijöiden tekemä havainnointi

Huoltajat:

- keskustelut kaksi kertaa toimintakauden aikana, tarvittaessa useammin
- kirjallinen palautekysely huoltajille jouluna ja keväällä

Palautteen antamisen periaatteet ja palautteen pedagoginen tehtävä oppimisen edistämässä

Opettelemme lasten kanssa antamaan palautetta sekä itselle että toisille. Myös palautteen vastaanottamista on tärkeä harjoitella. Palautteen antamisen tavoite on vahvistaa ja tukea oppimista ja kasvua.

9. KEHITTÄMISTOIMINTA

Tavoitteenamme on:

- vahvistaa Wilman käyttöä esiopetuksessa
- saada myös lapsen oma arviointi enemmän osaksi arkea
- lisätä lapsen omaa osallisuutta suunnittelussa ja muussa toiminnassa
- vanhempien osallistaminen
- oppilashuollon ja kolmiportaisen tuen muotojen suunnitelmallinen kehittäminen